

TRŽIŠTE
Sile ponude i tražnje

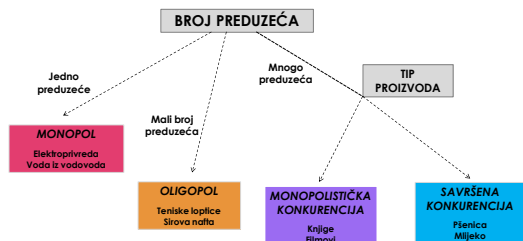
Dr JOVAN ĐURAŠKOVIĆ

TRŽIŠTE

TRŽIŠTE je grupa
kupaca i prodavaca
neke robe ili usluge

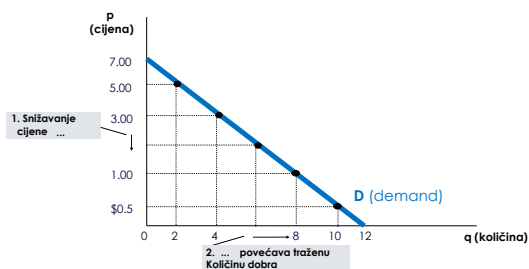
TRŽIŠNE STRUKTURE

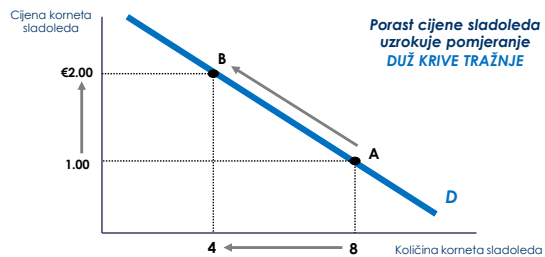
ZAKON TRAŽNJE

- Tražena količina nekog dobra jeste količina tog dobra koju su kupci spremni i u stanju da plate
- **ZAKON TRAŽNJE: ako je sve ostalo nepromijenjeno, kada cijena nekog dobra raste, tražena količina se smanjuje, a kada njegova cijena pada, tražena količina se povećava.**
- Tržišna tražnja predstavlja zbir individualnih tražnji

KRIVA TRAŽNJE

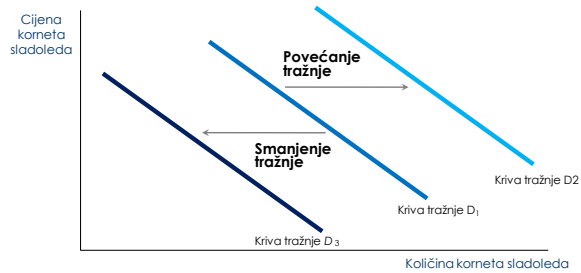
Promjena tražene količine

Ostali FAKTORI pomjeranja krive tražnje

- o DOHODAK (normalno i inferiorno dobro)
- o CIJENE SRODNIH DOBARA (supstituti i komplementi)
- o UKUSI
- o OČEKIVANJA
- o BROJ KUPACA

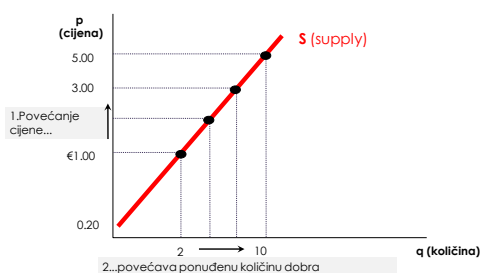
Promjena tražnje

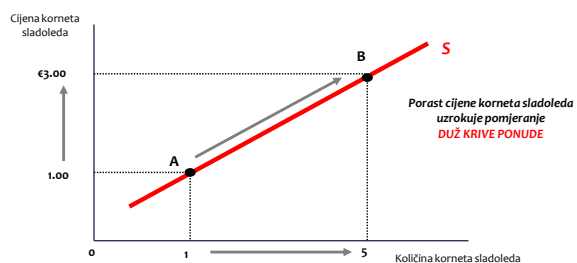
ZAKON PONUDE

- Ponudena količina nekog dobra ili usluge jeste količina koju su prodavci spremni i u stanju da prodaju
- **ZAKON PONUDE:** *ako je sve ostalo nepromijenjeno, kada cijena nekog dobra raste, raste i ponudena količina, a kada njegova cijena pada, pada i ponudena količina.*
- Kriva ponude je kriva koja pokazuje odnos između cijene nekog dobra i ponudene količine

KRIVA PONUDE

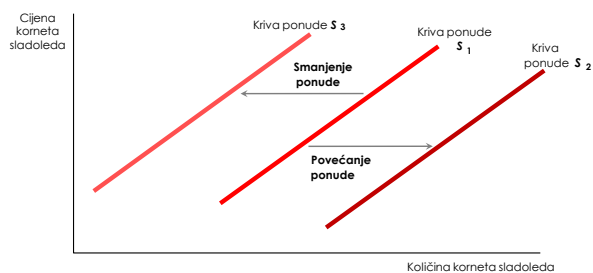
Promjena ponudene količine

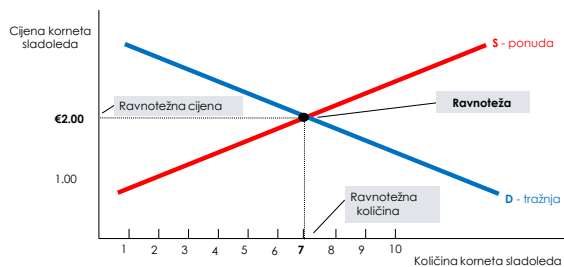
Ostali FAKTORI pomjeranja krive ponude

- o Cijene inputa
- o Tehnologija
- o Očekivanja
- o Broj prodavaca

Promjena ponude

TRŽIŠNA RAVNOTEŽA

Tri faze u analizi promjena ravnoteže

- ▶ **I FAZA:** Utvrditi da li događaj pomjera krivu ponude, krivu tražnje ili, u nekim slučajevima obje krive!
- ▶ **II FAZA:** Utvrditi da li se kriva pomjera udesno ili ulijevo!
- ▶ **III FAZA:** Uz pomoć dijagrama ponude i tražnje uporediti prvobitnu i novu ravnotežu!

Primjer

- ▶ Uz pomoć dijagrama ponude i tražnje pokažite uticaj sljedećih događaja na **tržište dukserica**:
 - a) Uragan uništava rod pamuka;
 - b) Opada cijena kožnih jakni;
 - c) Svi fakulteti zahtijevaju da se jutarnje vježbe obavljaju u propisanoj odjeći;
 - d) Izmišljene su nove mašine za šivenje dukserica.

Primjer

- ▶ Razmotrite **tržište automobila**. Pokažite kako navedeni događaji utiču na ponudu i tražnju.
 - a) Štrajk radnika čeličane povećava cijenu čelika
 - b) Inženjeri konstruišu novu automatizovanu proizvodnju
 - c) Raste cijena nafte i benzina na tržištu
 - d) Ekonomska recesija pogoršava zdravlje ljudi
 - e) Ljudi odlučuju da imaju više djece
